

Les biotecnologies
(Pere Puigdomènech i Francesc Gòdia, ed.)

Treballs de la SCB. Vol. 58 (2007) 7

PRESENTACIÓ

FRANCESC GÒDIA I PERE PUIGDOMÈNECH

L'interès per la biotecnologia ha anat en augment des que en els anys setanta es van desenvolupar les tècniques del DNA recombinant. Això no vol dir que no existissin biotecnologies abans, quan aquest nom ja s'utilitzava. Però les possibilitats obertes per les noves aproximacions moleculars van obrir un nou món. Això ens ho demostra el fet que els mateixos que van guanyar el Premi Nobel per haver assolit els avenços que van donar lloc al que es coneixia també com a *enginyeria genètica* van patentar els seus descobriments i van fundar companyies que en alguns casos han acabat donant lloc a veritables empreses multinacionals. Però també hem de recordar que les tècniques del DNA recombinant van generar un debat complex sobre els riscos que s'obrien i que van donar lloc a la famosa conferència d'Asilomar l'any 1975. Per a alguns les biotecnologies han estat un somni i per a altres un malson. Ben probablement les biotecnologies hauran de viure amb el debat de manera permanent.

A casa nostra la recerca amb les tècniques del DNA ha crescut de manera exponencial i els grups que poden identificar-se amb les biotecnologies també. La Societat Catalana de Biologia va organitzar l'any 1982 un curs sobre enginyeria genètica, en què les noves tecnologies es van fer servir pel primer cop a Catalunya. Poc després es posava en marxa una Agència de Biotecnologia de Catalunya que tractava de coordinar els grups que treballaven en el tema. Un resultat va ser el Pla Estimulador de

la Biotecnologia a Catalunya (PEBEC) que va possibilitar l'organització de diferents reunions entre investigadors i empresaris. Fruit d'aquestes iniciatives va ser també el Centre de Referència de Biotecnologia, que encara manté una activitat en xarxa.

El fet és que les aproximacions biotecnològiques són ben vives a casa nostra. N'és testimoni l'èxit de la llicenciatura de biotecnologia i també ho és el fet que hagin estat creades diverses companyies catalanes de biotecnologia i que sobrevisquin en una àrea d'activitat molt competitiva per definició. També és mostra de la vitalitat de les biotecnologies a Catalunya el fet que en moltes empreses, per exemple farmacèutiques, de diagnòstic, de millora genètica, etc., s'estiguin fent servir aproximacions biotecnològiques. I no es pot oblidar la qualitat dels grups de recerca, que ha anat creixent de manera molt significativa. Finalment, hem viscut en els darrers anys la creació de centres de recerca específics en biotecnologia i biomedicina, i hem pogut observar un notable increment de la recerca biomèdica als nostres hospitals. És en aquest context que la Societat Catalana de Biologia va decidir dedicar aquest volum de TREBALLS DE LA SCB a recollir revisions sobre diferents aspectes de la biotecnologia escrites per persones que hi treballen i que han acceptat participar-hi. Són visions de primera mà que haurien de permetre posar-se al dia sobre algunes de les principals temàtiques que componen aquest món complex, dinàmic i ple de futur.